

Lærer- og lærerkredsperspektivet efter år 1 med Frihedsforsøget i Holbæk Kommune

Mange positive elementer

- Der er en lang række af positive elementer både mht. (manglende ovenfra kommende/udefra bestemte) styringsmekanismer og de konkrete tiltag ude på skolerne
- Ros til jer i kommunalbestyrelsen for at turde give slip på styringen og sende friheden ud på skolerne til elever, forældre, lærere og ledere i TILLID til, at de kan løse opgaven
- Ligeledes ros til jer for, at I har accepteret, at det tager tid, at man på skolerne drager brugbare erfaringer og evt. skal prøve flere forskellige muligheder, før man lander på det, man gerne vil gøre til noget blivende
- Erkendelse af den store værdi der ligger i, at tiltag som gror nedefra i stedet for at være styret oppefra skaber det engagement, der er basis for at lave god skole
- Resultatet er ny – og tiltrængt – iverigdom, optimisme og motivation blandt lærerne
- Frihedsdagsordenen som murbrækker, idet der nu på alle skoler er åbnet for pædagogisk/didaktiske diskussioner og efterfølgende handlinger med fokus på "Hvordan skaber vi god skole i en lokal kontekst?"
- Mange ideer og tiltag ville kunne være ført ud i livet uden mulighed for frihedsforsøg, men det er forsøgets forpligtende ramme der gør, at diskussionerne finder sted alle steder og at der følges op efterfølgende
- Meget positivt at der har været fokus på, hvad det kollektive fællesskab/skolen byder ind med, fremfor at det bliver en bevægelse båret af enkeltindivider og de projekter, som de brænder for
- På ALLE SKOLER har der fundet en reelt inddragende proces sted

Lærer- og lærerkredsperspektivet efter år 1 med Frihedsforsøget i Holbæk Kommune

Sammen om skolen

- Det virker yderligere motiverende, når alle de øvrige parter, lige fra elever og forældre til politikere giver udtryk for, at de kan mærke en positiv forskel i forhold til tiden før Frihedsforsøget
- Betydningen af etableringen af en følgegruppe, hvor alle parter sidder sammen og bidrager direkte i stedet for at de forskellige parter hver for sig melder ind med deres synspunkter uden at være i direkte dialog og dermed kende hinandens synspunkter og bevæggrunde
- Vi kunne kalde det for "Sammen om skolen i praksis"
- Positivt og vigtigt for troen på, at det her ikke "bare er noget, der går over", at I bredt - og på trods af øvrige politiske meningsforskelle har givet tilsagn om, at denne måde at arbejde på fortsætter også når den 3-årige forsøgsperiode udløber i sommeren 2024

Jeg tror, at det, at den enkelte skole selv kan bestemme, hvordan de gør det, skaber en kæmpe arbejdsglæde, som har været tiltrængt.

CHRISTINA KRZYOSIAK HANSEN, BORGMESTER I HOLBÆK (S)

Lærer efter ét år med stor frihed: Nu kan vi lave en skole, som alle bakker op om

Lærer- og lærerkredsperspektivet efter år 1 med Frihedsforsøget i Holbæk Kommune

Primære udfordringer | Nationalt

Lærerne oplever, at der er større rum for frihed, så længe tiltagene retter sig mod indskoling og mellemtrin. Når udskolingslærerne gerne vil lave om på måden at undervise på, så kolliderer det i et vist omfang med de eksisterende afgangsprøver. For hvis afgangsprøverne lægger op til en måde at undervise på, og lærerne ønsker at undervise på en anden måde, så kræver det, at der er mulighed for (i hvert fald så længe frihedsforsøget pågår), at lave ændringer i måden afgangsprøverne afvikles på.

Her opleves Undervisningsministeriet og STUK som mod- og ikke medspillere. Velbegrandede og grundige ansøgninger fra skoler i forhold til dette ønske blev afleveret op til 1. oktober 2021. Indtil for få uger siden havde skolerne ikke modtaget svar. Efter et foretræde for Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg sidst i april, hvor jeg fik lejlighed til at problematisere de manglende svar fik skolerne svar i løbet af nogle uger. Det var dog stadig tydeligt, at de positive svar handlede om "mindre vigtige" fag som valgfag og idræt, mens ansøgninger omkring "vigtige fag" som dansk og engelsk blev afvist.

I vores optik er det af afgørende betydning, at Undervisningsministeriet/STUK fremadrettet svarer meget hurtigere på henvendelser og som udgangspunkt godkender ansøgninger, hvis der også blandt udskolingslærerne skal være en tro på, at de har frihedsgrader som matcher dem, der gælder i indskoling og på mellemtrin.

“

Frihedsforsøget handler om ledelse. Måske kan man bare lovgive sig ud af alle sine bekymringer, men er det den måde, vi vil lede på? Det handler grundlæggende om at have mindre kontrolregime og mere tillidsbaseret ledelse

Christina K. Hansen, borgmester, Holbæk Kommune

”Vores suverænt største udfordring er, at ministeriet og Stuk er for tunge at danse med.

Søren Meinert

Lærer- og lærerkredsperspektivet efter år 1 med Frihedsforsøget i Holbæk Kommune

Primære udfordringer | Lokalt

Hvor der entydigt er positive oplevelser omkring den ændrede tilgang til styringstankegang og muligheden for at kunne omsætte ideer til lokal handling, så er der én ting, som Frihedsforsøget ikke løser: skolernes pressede økonomiske budgetter, hvor der kun er råd til det aller mest nødvendige har ikke ændret sig pga. Frihedsforsøget.

Så når der blandt både elever, lærere og stort set alle andre med interesse i Folkeskolen er et ønske om øget praksisfaglighed, så er det ofte svært at realisere, da det vil kræve indkøb af materialer, og det er der ikke råd til som budgetterne ser ud for øjeblikket.

Vi anerkender, at der er flere andre kommunale områder, der kalder på økonomisk opmærksomhed, men vi gør opmærksom på, at manglende tilførsel af økonomi vil lægge en væsentlig dæmper på mulighederne for at gøre ideer til virkelighed, når det handler om praksisfaglighed.

Evaluerings

Evaluerings af og opfølgning på de tiltag, som sættes i søen på skolerne er af stor betydning. Der findes en national evaluering styret af VIVE, men den lokale evaluering både kommunalt og ude på de enkelte skoler er mindst lige så vigtig. Hvad skal der evalueres på? "Hardcore" data som elevernes karaktergennemsnit og hvor mange der kommer videre på en ungdomsuddannelse eller mere "bløde" erfaringer som øget glæde, engagement og tilfredshed blandt elever, forældre, lærere og ledere eller en kombination. Det er afgørende, at vi i følgegruppen når til enighed om, hvad vi vil evaluere lokalt og hvordan vi vil gøre det.

Afrunding

Vores oplevelser med Frihedsforsøget har bestyrket os i de tanker vi havde allerede inden vi for alvor gik i gang. Vores erfaringer om, hvad frisættelse betyder mht ændret styringstankegang og reel inddragelse af alle parter omkring folkeskolens udvikling ser vi gerne udbredt til at omfatte alle kommuner i hele landet. Men de konkrete tiltag som friheden fører med sig skal ikke ensrettes på tværs af landet, for så er der blot tale om en anden form for udefrakommende styring.

